

Buk a le on ái

IAKOBÓ

Worwor táil

A mákmák ngoro ái Iakobo er tuán ái Iesu a le i buk minái, má a tuán mul ái Iut er a le i buk Iut (Iut 1). Ái á tátáil mul án lotu ami Ierusalem (Apo 15:13). A le on uri narsán te Iudáíá er di ruruna i Karisito (Iak 1:1). Káplabin ák le i buk minái a ngoromin: kápte kes a arwat ngo na tu parai sár ngo a ruruna masik. Lain tatalen a longoi a inngasi ngo kán ruruna a támin muswan. Má ngo kápte te lain tatalen a kis i kán liu, ki kán ruruna a tu táit bia sár (2:26). Má tan artohtoh a lu tohoi kángit ruruna, a suri inngasi ngo a muswan (1:2-18). Koion gita tu longlongrai lain arbin, ái sár gita mur arwat pasi (1:19-27). Ái Iakobo a lala worwor suri tatalen káián bos tám ruruna. Gita lu ololoh kuluknai kermen i git (3:1-12), gita lu kipi matngan mánán tilami bát (3:13-18), má giták agengen i git mai lain tatalen (4:1-17) gita káp tur i nagogon (5:1-11). Má te á aratintin káián ái Iakobo a ararwat mai aratintin si Iesu i buk Mataiao pákán 5-7.

1 ¹Iau Iakobo, iau tám toptop si Káláu má si Konom Iesu Karisito. Iau le i pákán ram minái ur singin bos matananu Iudáíá er di ruruna i Iesu má di tam sara uri bos kuír no i naul matmatngan pokon. Kak lain nas narsá gam.

Gama ruruna pagas i Káláu i katbán bos taun

²Rang buhang, gama arsuar sang mai marán toltolom artohtoh. Tan taun erei a mákmák ngoro sápkín táit, ái sár kápte. A kuluk ngo gama mák ilmi ngo artohtoh a lain táit, má na lu gáu i bál gam i pákánbung ngo a hut narsá gam. ³Gama longoi ngorer kabin tungu gamáte áslai artohtoh marán pákán má kamu ruruna ákte tur dik pagas. Ngorer gamáte mánán sang ngo i pákánbung namur ngo na hut i tan hutngin artohtoh, kápnate pur i kamu ruruna. ⁴Má ngorer, koion gama puplir. Gama ruruna pagas i Káláu i katbán taun gam kipi, ki gama mákái ngo

^a 1:1 Mat 13:55; Apo 15:13; Gal 1:19; 1Pe 1:1 ^b 1:2 Rom 5:3-5 ^c 1:3 1Pe 1:7

ninsin i gam na matuk má na nokwan pagas má kápnete sáhár sur tekesi lain tatalen.

⁵ Má ngo tekes a pongpong i kán mánán suri liu ngorer i nemnem si Káláu, ki na sung Káláu suri. Ái Káláu ái koner a káng ungleu i kán artabar, má kápate lu mos kalar uri rung er di lu balbal sungi, ái sár na tángni kán holhol má nák tari mánán singin. ⁶ Má ngo una sung, ki una ruruna tumran ngo ái Káláu na long arwat pasi kam sung. Má koion sang na ru i kam hol, kabin ái koner aru i kán hol, a ngorer i pákán nah a husai i lala bát má kán tu biluk biluk, ⁷⁻⁸ má bos táit no a lu longoi kápate tumran. Matngan kálámul ngorer na káp ruruna oksam ngo na atur pápta te táit tilami si Káláu, wa kápte.

Tan maris má bos konom

⁹ Tám ruruna a maris má kápte ngisán, na laes kabin a mák ilmi ngo ái Káláu ákte apakta pasi. ¹⁰ Mái koner a marán i kán minsik má a pakta i ngisán, ái koion na hol on ngo ái Káláu na hol pasi kabin i kán minsik. Ái sár kálámul er na gasgas kabin ái Káláu ákte inngas tari singin ngo táit a támin uri narsán a ngoromin, ngo na atri kán ruruna i Káláu sár. Kabin kápate tepák má kán liu nák bokoh pas ngorer i sián purpur a pos i kábungbung má káp melek sár ák maulur mák pur pas tili aun. ¹¹ Nas a pos mai rakrakai má ák rangi aun purpur ák marang, má namur sián purpur ák rus tili aun, má kán lain mákmák ák bokoh pas má. A ngorer sár mul i konom. Tekesi bung na tungai talar mai kán him, má káp melek mul má nák bokoh pas i kán liu alari kán tan minsik.

Ái Káláu káp a tini talka git uri artohtoh

¹² Kálámul a tur dik má kápate puplir i katbán artohtoh, ái sár a tungai ruruna pagas, kálámul er a tuan kuluk pala. Ái na top pasi liu áklis uri kán arsupan erei a oror pagas mai ái Káláu ur si rung er di mámna Káláu.

¹³ I pákánbung kálámul a áslai artohtoh uri narsán, koion na parai ngo, “Ái Káláu a oboi artohtoh min uri iau.” Káplabin ngo sápkín kápate artálár suri talka pas Káláu uri artohtoh, má ái Káláu sang káp a tini talkai kálámul nák áslai artohtoh. ¹⁴ Mái sár sápkín nemnem imi bál keskeskesá kálámul a lala rakrakai suri longoi sápkín, má sápkín nemnem erei a talka pasi kálámul má ák lala hol suri longoi sápkín. ¹⁵ Má namur ngo sápkín nemnem erei a pakta, a káhái wán, wa sápkín tatalen sang. Má kálámul a lu balbal longoi sápkín tatalen, na han banai hiru áklis.

¹⁶ Iau mámna gam, lain rang buhang, má iau nem suri parai si gam ngo koion gama mángát pas tekes na mák agur gam ngo ái Káláu a obop gam uri artohtoh. ¹⁷ Tan artabar má arasosah no er a tuan alal, di no di

^d 1:5 Kis 2:3-6 ^e 1:10 Ais 40:6-7

hut sosih tilami narsán ái Káláu, ái koner a aksimi nas má kalang má bos mátmátiah. Di no er di lu kaura má dik lu dorah mák lu arkeles á pákpák i di. Ái sár ái Káláu káp a tini arkeles. ^{18f}Ái Káláu a ngoi i bál ngo gita otoi liu, ngorer ák tarwai pinpidan er a támin uri narsá git má gitá ruruna on. Má ngorer ák tám i git gitá rang natun, pasi á git git ngoro mulán artabar uri narsán, má ái a sángxwái ngis git alari kán bos akaksim no.

Pinpidan si Káláu a lu saras pasi kálámul

¹⁹Lain rang buhang, gama lain talas má hol páptai táit minái ina parai si gam. A kuluk ngo gam keskeskes koion gama lu kokos melek. Ái sár gama lu lain longra kuluknai besang i worwor má namur gamák wor, má koion gama lu togor melek. ^{20g}Káplabin ngo togor kán kálámul kápate arwat mai lain matngan liu ái Káláu a nem on. ^{21h}Má pasi á ngorer, gama gagas palai bos durwán tatalen má tan sápkín er a kis i gam. Má koion gama apakta pas gam ngo gam lain kálámul, ái sár gama rusan tar gam uri lalin pinpidan si Káláu ákte soi erei i bál gam. Ái á pinpidan erei a mon i kán rakrakai suri sáras pas gam.

²²ⁱKoion gama tu longrai sár i pinpidan si Káláu má kápate gama mur on. Kálámul a longoi ngorer a agur kalengnai sang. Ái sár gama longra pasi pinpidan má gamák lu mur on sang! ²³Ái koner a longrai pinpidan má kápate mur on, ái a ngoro kálámul a tirwas mák mákái aur. ^{24A}Be tirwai ngorer ki ák han pas má, má kápate mongmong palai sár ki ák ráwái ngádáh a mák ngoi á aur. ^{25j}Áá, koion gama ngorer i kálámul erei. Ái sár gama tirwa tumani pinpidan si Káláu, kabin kán pinpidan a nokwan taladeng má a lu asengsegeng i git. Ái koner a lu tirwa tumani pinpidan má kápate balantahni, mái sár a tunga taram on, ái na atur páptai lain arasosah si Káláu i bos táit no na longoi.

^{26k}Ngo tekes a hol on ngo ái a tám ruruna muswan, ái sár kápate kátlán timani kermen, kálámul er a agur kalengnai sang má kán lotu a tu táit bia. ²⁷Ái Káláu Kák git a hol on ngo a ngoromin á kálámul a pilpil má kápate te dur on. A hol on ngo kálámul er na talar mai ololoh má tangan pasi bos suisui má bos mokos mai kándi bos sáhár, má kálámul er na ololoh kuluk mul suri sápkín tili naul bim na mák long adurwán on.

Koion gama sángxwái ngisán kes má arumrumái kes sang

2 ^{1l}Rang buhang, gam er gam ruruna i Iesu Karisito kángit alal án Konom, koion gama hol apakta pas tekesá kálámul má hol agengen i kes sang. ^{2A}ngoromin. Aru kálámul diar kusak tiklik mam gam i

^f 1:18 Ioa 1:13 ^g 1:20 Mán 7:9 ^h 1:21 Kol 3:8; 1Pe 2:1 ⁱ 1:22 Mat 7:26; Rom 2:13
^j 1:25 Rom 8:2; Iak 2:12 ^k 1:26 Sak 141:3 ^l 2:1 Apo 10:34; Iak 2:9

pákámbung gam lotu. Kesá tur diar a sol uri lusán er a pakta i mátán má a talas ngo ái á kálámul a mon i ngisán. Má kes a maris án kálámul, a mermer sár mai putun sulu. ³Má suri dáh gam hol apakta pas koner a oboi lain lusán, má koner a maris kápte bul gam hol apakta on? Ngorer gamá parai singin konom ngo, “Una sukis mainái i lain kiskis minái.” Mái sár gamá parai singin maris bul ngo, “Una tu sám tur iatung á iáu,” ngo “Una tu sukis iatung i rah á iáu.” ⁴Suri dáh gam akulukna pasi tan konom má gamá mikmikwai tan maris? Tatalen erei gam longoi a ngoro gam tam purwai bos kálámul ngo te di kuluk singin tan lite. Má ngo gam longoi ngorer, ki gam mur i kamu holhol erei a ger má a sápkín.

⁵Lain rang buhang, gama longra iau be. Gama talas ngo tan kálámul di maris main i naul bim, ái Káláu ákte ilwa pas di suri da konom sang i kán lolsit kabin i kándi ruruna. Má ái Káláu sang na kátlán i di má dák otoi arasosah erei a oror pagas mai suri tari si rung er di mámna Káláu. ⁶Mái sár á gam sang, gamáte ot bilingnai bos sáhár má gamá apakta pasi bos konom. Sinih sang a lu taun pápta gam? Wa bos konom! Mái sinih a lu talka pas gam uri nagogon? Wa bos konom sár! ⁷Mái sinih a lu ot bilingnai alal án ngisán ái Koner gam káián? Á di sár mul di lu longoi ngorer. Ki suri dáh gamá hol apakta pas di?

⁸Gam mánán i nagogon káián lolsit si Káláu er a parai i Buk Tabu ngoromin, “Una mámna turam ngorer u mámna kalengna iáu sang.” Ngo gama lu mur arwat pasi nagogon er, ngorer gama longoi táit a nokwan sang. ⁹Ái sár i pákámbung gam sángwái ngisán kes má arumrumái kes sang, ngorer gam longoi sápkín má gamá ámáris i mátán ái Káláu, kabin gamáte ngákngák i nagogon si Káláu. ¹⁰Sinih a mur arwat pas noi bos nagogon no, ái sár ákte ngákngák sár i kes, a artálár ngo ákte tah kus noi bos nagogon, má ngorer a wás palai sang ái Káláu. ¹¹Ái Káláu a parai ngo, “Koion una bop mai wák káián lite,” má ák parai mul ngo, “Koion una up bingi kálámul.” Aru i nagogon, ái sár ngo u tah kusi kes tili diar, a artálár ngo ukte tah kus diar no. Kákisai ngo kápte u te bop mai wák káián lite, ái sár ngo ukte up bingi kálámul, ki ukte ngákngák i nagogon si Káláu.

¹²Ái Káláu na nagogon i git mai matngan pinpidan er a asengsegeng pasi kálámul, wa armámna sang. Má ngorer gama lu worwor má gama lu longoi lain tatalen a artálár mai rung di kis i lalin nagogon erei. ¹³Kabin ngo kálámul kápte mámna bos lite, kápnate kipi armámna si Káláu. Ái sár kálámul a mámna bos lite, káp kán te mátut i mátán táil ái Koner na nagogon on.

^m 2:5 1Ko 1:26-28 ⁿ 2:8 Mat 19:19; Gal 5:14 ^o 2:9 Nag 1:17 ^p 2:10 Him 19:37;
Lál 20:7-12, 24; Mat 5:19 ^q 2:11 Kal 20:13-14; Rom 13:9 ^r 2:12 Gal 6:2; Iak 1:25;
1Pe 2:16 ^s 2:13 Mat 5:7, 18:32-35

Ruruna má lain tatalen diar lu láklák tiklik

¹⁴Má rang buhang, ngádáh a ngoi ngo kesi kálámul a parai ngo a mon i kán ruruna, ái sár kápate inngasi lain tatalen tiklik mai? Matngan ruruna erei kápate artálár mai matngan ruruna na sáras pasi. ¹⁵“Ngo gam bos tám ruruna gam iatung, má kes tili gam a sáhár suri bobor má a sáhár suri namnam, ¹⁶koion gama tu mákmákái sár má para palai singin ngo, “A kuluk, ái Káláu na asosah i iáu. Han má unák namnam má unák manmanir!” Ngo gama tu parai ngorer sár singin, má kápgamte akuluknai mai bobor ngo te mudán namnam, ngádáh má na tángni ngoi? Kam worwor er a tang kuluk, mái sár a tu wáin. ¹⁷Má a ngorer mul suri ruruna. Ngo ruruna masik má kápte te lain tatalen tiklik mai, a tu táit bia sár má kápte ngo ruruna muswan.

¹⁸“Má kes na parai gut ngo, “Á iáu a mon i kam ruruna, má iau kak lain tatalen.” Auh, á iau ái Iakobo ina kosoi ngoromin. Kápate artálár ngo gita wás palai kángit ruruna alari kángit tatalen. Ngo káp kam te artangan uri narsán bos sáhár, ngorer a inngasi ngo kam ruruna kápate muswan. Á iau ina atalsai kak ruruna mai tatalen iau longoi i mátán matanau, kabin aru táit min diar láklák tiklik no. ¹⁹Ngádáh, gam ruruna ngo tukes sár á Káláu? A nokwan. Má bos sápkín tanián a mon mul i kándi ruruna ngorer, má dik ráuráuwas kabin di mánán ngo ái Káláu na nagogon i di.

²⁰Iáu ngul án kálámul! Inak bali parai singim ngo ruruna masik má kápte te lain tatalen tiklik mai, ki ruruna erei a tu táit bia sár. Ngádáh, u nem suri ina para tari singim á matngan ruruna minái? ²¹“Ngádáh sur Abaram er kámpup git? Ái Káláu a mák Abaram ngo a nokwan kabin i táit a longoi er a tar Aisak natun uri nián osmapak suri osmapak mai. ²²“Mákái! Kán ruruna má kán tatalen a him tiklik, má ngorer táit a longoi a amaras hanhan i kán ruruna má ák hau kunlán má. ²³“Má kabin a longoi ngorer, pasi Buk Tabu ák parai sur Abaram ngo, “Ái Abaram a ruruna i Káláu, má kabin i kán ruruna, ái Káláu a wás pasi ngo ákte tám nokwan uri mátán.” Má ngorer ái Káláu a utung Abaram ngo diar turán. ²⁴Má ngorer gam mák ilmi ngo kápte kesá kálámul a nokwan i mátán ái Káláu kabin i kán ruruna masik má kápte te lain tatalen a longoi turán. Iau parai ngorer kabin matngan ruruna er a saras pas git, na inngasi lain tatalen git longoi.

²⁵“A ngorer mul mam Rahap er wák án sál. Ái Rahap a árár pasi aru tám arup til Israel diar han suri mák kodongnai malar má ák tangan diar, mák tarwa kalengna diar i lite sál alari kándiar bos kurtara. Má kabin i táit er a longoi, ái Káláu a mák Rahap ngo ákte nokwan i mátán.

¹ 2:15 Ilo 3:17 ² 2:18 Gal 5:6 ³ 2:21 Tgk 22:9-12 ⁴ 2:22 Eba 11:17-18

⁵ 2:23 Tgk 15:6; 2Pu 20:7; Ais 41:8 ⁶ 2:25 Ios 2:1-21; Eba 11:31

²Ngo kápán páplun kálámul a bokoh i tanián til on, war ákte mat má! Má ruruna mul a ngorer. Ngo ruruna masik sár má kápte te lain tatalen tiklik mai, war ruruna er a tu táit bia, a ngoro ákte mat má.

Kermen kálámul

3 ¹Rang buhang, koion á marán tili gam da kipi him án tám aratintin kabin gam talas ngo kán nagogon ái Káláu uri narsá gim á bos tám aratintin na rakrakai taladeng alari matananu sara. ²Á git, git lu tutkum i bos sápkín tatalen má gitá lu pur ur on mul. Kápte kes a lu nokwan pagas i kán worwor. Má ngo a mon i tekes a lu nokwan pagas i kán worwor, ki ái á lain kálámul taladeng, má ái á matngan kálámul a arwat suri kátlán kalengnai kán bos tatalen no.

³Má á gam er gam mánán i ololas di utngi ngo hos, gam mánán ngo di lu oboi gengen kuir aen i ngudun hos má dik talkai mai kuir suk. Má ngo di longoi ngorer, ki ding kátlán i kápán páplun hos no, má hos na taram i di. ⁴Má gita tohtohpas mul mai mon. Gam mákái ngo mon a lala pakta má a lu soai i tilik lala bát, mái sár a gengen á hos a lu ariwai mon suri ák mur i nemnem káián ái koner a lu sobiki mon. ⁵A ngorer sár mul á kermen kálámul. A gengen kuir i kápán páplun, mái sár kálámul a him mai suri lala apakta pasi sang.

Má gama hol tangrai mul i kámnah. Gengen ngatngatán kámnah a arwat suri apturi lala kámnah nák inan má nák amosrahi tilik bos. ⁶Kámnah a lu long sáksáknai táit. Má kermen kálámul a ngorer mul. Gengen táit sár i kápán páplun kálámul, mái sár a apos tari sápkín tilami nárúm i git má ák adurwán i kápán páplun. Kermen kálámul a long sáksáknai kán kunlán liu ngorer i kámnah a amosrahi lala kuir lol bos. Má sápkín a so tili kermen kálámul a tikbut pas tili kámnah án hiru áklis.

⁷Bos rokoi má bos toltolom man tili armongoh turán tan táit di káukáu adi bim mái rung di sehel mai bál di má tan táit di liu ida i lontas, bos kálámul di arwat suri olas pas di no. ⁸“Mái sár kermen kálámul kápte. Kápte lu aunges, a tungai asohoi sápkín worwor. Ngisán kanih a mon i wah on má a lu up bingi kápán páplun kálámul. Má a ngorer sár mul suri kermen kálámul, a lu asáksáknai tanián kálámul. ⁹Mai kermen sang, kálámul a lu para agasi kángit Konom, ái Káláu Kák git sang. Má a lu worwor sáksák mul uri turán er ái Káláu a aksimi má ák ngoro ái sang. ¹⁰Tili kes sár á kepwen ngus a lu so i parpara agas má ák lu so i worwor sáksák mul. Rang buhang, koion sang na ngorer! ¹¹Ngádáh, arwat suri dan a rihrih má tas diara so tiklik no tili kes sár á mátán upup? ¹²Be, rang buhang, a arwat suri aun tawan na káhái wán nat, ngo talis na

² 3:6 Mat 12:36-37, 15:11, 18-19 ^a 3:8 Rom 3:13

káhái wán damau? Auh, kápte sang. Má mátán tas mul kápate lu tari dan a rihrih.

Matngan mánán a hut sosih tilami bát

¹³Ái sinih tili gam a tám mánán má a polon á hol, páksiai nák inngasi kán mánán ngoromin. Na lu longoi lain tatalen mai pálsi peleh ur singin bos lite má dǎng kis on, má ngorer gita mák ilmi ngo ái a tám mánán muswan. ¹⁴Má ngo u kǎng mai bálsák má uk ri suri lain kiskis er di atur páptai á tan lite, koion una parai ngo á iáu á tám mánán. Ngo u para ngorer, ki u pua palai támin muswan. ¹⁵Matngan holhol erei kápate hut sosih tilami si Káláu, wa matngan holhol sár án kápán páplun til main i naul bim. Kápate tari i Tanián a Pilpil. Wa a tari sang i sápkín tanián. ¹⁶Matngan kálámul a lu bálsák mák lu kon suri kiskis kán lite, ái á matngan kálámul a lu tok sáksáknaí kiskis kán matananu má ák lu apturi bos toltolom sápkín. ¹⁷Mái sár matngan holhol a hut sosih tilami bát a ngoromin:

a kis á pilpil án hol suri mur i nemnem si Káláu,
 má a lu kákir suri aksimi bál matau i katbán matananu,
 má a lu kis pau pasi worwor kán lite,
 má ák lu mánán i taram,
 má a lu kǎng mai armámna,
 má a káhái lain wán,
 má kápate lu tángni kesá risán masik,
 má a lu támin muswan uri bos táit no.

¹⁸^bNgo kálámul a soi bál matau i katbán matananu, ki ái sang na mákái wán. Wán erei na mákái, wa lain ararguna talum arliu i di sang má na nokwan pagas i kándi liu.

Rung di ararguna mai naul bim di kurtara mam Káláu

4 ¹°Dánih á káplabin á kamu arngangar má gamá lu arup arliu i gam? A kabin i kamu tan sápkín nemnem er i bál gam. Má sápkín nemnem er a lu arup mai táit a nem on ái Káláu ngo gama mur on. ²Teke a lu kon suri tan táit kápte ngo káián, má ngorer ák nem suri longoi toltolom sápkín tatalen suri kip pasi, ák ngoi gut i kán hol ngo na up bingi kálámul pasi táit er a kon suri. Kamu sápkín nemnem erei a lala rakrakai, ái a káplabin kamu tan arngangar má arup arliu i gam. Má bos táit gam nem on suri gama atur páptai, kápgamte otoi sang kabin kápte gam sung Káláu suri. ³Má ngo gam sung Káláu suri táit gam nem on, kápte gam kipi, kabin kápte gam sungi artálár mai nemnem káián ái Káláu. Ái sár gam lu sung Káláu suri táit gam lu omlawai i kamu sápkín

^b 3:18 Mat 5:9; Eba 12:11 ° 4:1 Rom 7:23

nemnem sár. ^{4d}Á gam kápte gam lu muswan ur si Káláu, gam ngorer i wák a kila a lu bop mai kálámul kápte ngo kán pup. Tekes ngo a lu ararguna mai bos tatalen án naul bim, a kis án kurtara mam Káláu. Má ngorer ái sinih a ilwa pasi tatalen án ararguna mai naul bim, ái ákte ilwa pasi sál án kurtara mam Káláu. ⁵Buk Tabu a parai ngo, “Tanián er a oboi ái Káláu minái i git, ái Káláu a nem on ngo na mur i kán nemnem masak.” Worwor erei a támin muswan, ^{6e}pasi ái Káláu a tungai tari lala artangan ur si git suri gita mur arwat i kán nemnem, ngorer a parai á pinpidan ngo,

“Ái Káláu a lu su bahin uri rung di apakta pas di,
má ák lu tangan pas rung di agengen pas di sang.”

^{7f}Keskeskes na rusan tari sang uri lalin nemnem si Káláu. Ngo una ketsikra pala Satan, ki ái Satan na táu alar iáu. ^{8g}Ngo una lákám má unáng kis pátum Káláu, ki ái Káláu na kis pagas pátum iáu. U lu tohoi suri mur i Káláu mái Satan mul, pasi kam liu a káng mai sápkín tatalen. Koion gama longoi ngorer. Ái sár gama guran palai dur tili kamu liu má gam keskeskes gama tari kamu kepwen holhol ur si Káláu. ⁹Gama mákái kamu sápkín tatalen má gamák tang, má na tinang i bál gam suri. Gam erei gam nong, gama kelsei kamu nong má gamák tang. Má gam erei gam laes, gama kelsei kamu laes má gamáng kis án tinang, má tabureng na bor gam. ^{10h}Gama agengen pas gam i mátán táil ái Konom, má ái na apakta pas gam.

Koion gama para sáksákna tekes tili gam á tan tám ruruna

¹¹Rang buhang, koion gama para sáksákna tekesi tur gam a tám ruruna. Ngo gam para sáksákna kesá tur gam, a ngoro gam wás palai nagogon án armámna si Káláu. Má ngo gam mikmikwa palai nagogon minái, ki ngádáh gama taram on ngoi? Auh, káp sang. Ái sár gam kaiang pasi ngo a mon i kamu nokwan suri gama tám nagogon. ¹²ⁱKes masak sár a mon i kán nokwan suri tari nagogon má suri nagogon i kálámul, má ái ái Koner a artálár suri aliwi kálámul ngo suri oboi kálámul uri minat. Má á iáu, iáu sinih suri una nagogon i turam? Auh, káp kam te nokwan.

Artur kalar suri butbut

^{13j}Gam alongra be! Te tili gam di lu butbut mai parai ngo, “Onin ngo latiu gima aptur má han urada i tilik malar imuda. Gima kis pas tekesá bet má gimák longoi himhimna suri gimák apángái te marán minsik.” ^{14k}Suri dáh gam para ngorer? Kápte gam mánán ngo dánih na tapam

^d 4:4 Rom 8:7; 1Ito 2:15 ^e 4:6 Kis 3:34; 1Pe 5:5 ^f 4:7 Epe 6:12 ^g 4:8 Ais 1:16;
Skr 1:3; Mal 3:7 ^h 4:10 Iop 5:11; 1Pe 5:6 ⁱ 4:12 Rom 2:1, 14:4 ^j 4:13 Luk 12:18-20
^k 4:14 Sak 39:5, 11; Kis 27:1

hut narsá gam latiu. Ngádáh, gam hol on ngo kamu liu a ngoro hat kis, be? Auh kápte. Gam ngorer i sauh a kis mudán sár, ki namur ák bokoh pas mul. ¹⁵Mái sár na kuluk ngo gama han parai ngoromin, “Koran má na ngoi ái Konom ngo gita liu, ki giták longoi táit minái ngo táit erei.” ¹⁶Mái sár gam kápte, gamá butbut bul má gamá para agas gam sang. Má matngan tatalen án para agas kalengna gam a sápkín. ¹⁷Má ngo koner a mánán i a kuluk ngo na longoi, má kápte a mur on, ákte longoi sápkín.

Worwor án akeng uri narsán bos konom

5 ¹Má á gam á tan konom gama alongra be. Gama lala tang taladeng kabin i lala rangrangas er na tapam hut narsá gam. ²Kamu minsik ákte morot má lusán i gam ákte nguti á sip. ³Má kamu tan reu ákte susi i koropos, má koropos erei ákte long sáksákna noi kamu minsik, má ái na atatir ngo gam mul gamáte sák no. Na ngoro kámnah na tun amosrahi kápán páplun i gam. Pákánbung na nagogon i gam ái Káláu ákte lala pátum má, mái sár kápgamte hol suri. Wa kamu tungai ungni kamu pagas morot. ⁴Mákái, kamu bos tám him dikte il talmi kamu balbal, kápte gam lu tari kándi arul. Ái sár gam lu agur di suri tari kándi arul, má arul er kápte gam tari a tungai kilkila gam. Má ái Káláu Konom Sorsorliu ákte longrai má á kándi kilkil. ⁵Má i kamu liu main i naul bim, gamáte rusan tar gam suri mur i kamu nemnem sang má gamá lu kipi tara lalain táit gam lu nem on. Pákánbung na up bing sara gam ái Káláu ákte lala pátum, mái sár kápgamte hol suri, wa kamu tu tabar apakta pas gam sang. ⁶Marán pákán gam lu wás pisra palai bos kálámul má up bing di mul, ái rung erei kápte di long te sápkín má káp kándi te rakrakai mul suri panpan kalar di.

Gita kis pau pang i pákánbung na kaleng ái Konom

⁷Rang buhang, ngo taun minái na tapam hut si gam, a kuluk ngo gama lu kis pau pasi nák pang i pákánbung na kaleng ái Konom. Gam talas ngo tám himhimna a soi balbal i kán pokon, ái a lu kis monai bungán ráin suri apakta pasi balbal, má ák lu kis monai mul i bungán nas suri ák daki kán balbal nák matuk kuluk. Má ngo ákte matuk má i kán balbal, ki erár má nák ili kán balbal. ⁸Má á gam mul gama kis pau má gamák tur dik kabin pátum má na purut ái Konom. ⁹Rang buhang, koion sang gama ngurngurngur arliu i gam. Ngo gama longoi ngorer, ki á gam sang gama tur i nagogon. Ái Káláu Tám Nagogon, erei sár i mátán sál ái.

¹⁰Rang buhang, gama hol páptai bos tám worwor tus til hirá, ái rung di lu arbin mai ngisán ái Konom. Di lu áslai rangrangas, mái sár di lu bál

¹ 4:17 Luk 12:47 ^m 5:2 Mat 6:19 ⁿ 5:4 Nag 24:14-15 ^o 5:5 Luk 16:25 ^p 5:7 Nag 11:14; Ier 5:24 ^q 5:8 Rom 13:11-12; 1Pe 4:7

konmi sang. Má á di á kángit tohtohpas suri gita mur on. ¹¹ Má gam talas ngo git lu parai ur si di ái rung di tur dik má kápte di lu puplir, di tuan kuluk pala. Gamáte lu longrai má á pukpuksa sur Iop. Páksiai ngo a áslai lala rangrangas, mái sár a tungai ruruna pagas i Káláu, ki git mákái ngo namur a asosah on ái Konom mái Iop a tuan kuluk pala. Tili tohtohpas minái a atalsa git ngo ái Konom a káng mai armámna sang.

Koion gama oror suri adikái worwor

¹² Rang buhang, iau ri suri mul ngo ina parai lala támin táit suri kamu worwor, má a ngoromin. Koion sang gama oror suri adikái kamu worwor. Koion sang gama oror mai naul bát ngo naul bim ngo mam te táit mul. Gama tu parai sár i támin. Ngo una longoi táit, ki una mángát sár ngo, “Áá, ina longoi.” Má ngo káp una te longoi táit, una arkawar sár ngo, “Auh, kápte sang ina longoi.” Má i pákánbung gam parai táit, koion gama oror turán na mák arat gam i nagogon namur.

Sung káián bos tám nokwan a mon i rakrakai on

¹³ Má ngádáh, tekes tili gam a áslai toltolom taun? Ki na sung Káláu suri kán artangan. Ngádáh, tekes tili gam a áslai laes? Ki páksiai náksak án parpara agas ur si Káláu. ¹⁴ Má ngo tekes tili gam a sasam, ki na kilkila pasi bos tátáil án lotu dák sung kári. Má ngo da sung kári, da sámri mul mai wel i rakrakai án ngisán ái Konom. ¹⁵ Má ngo da sung má dik ruruna i rakrakai káián ái Konom, ki kálámul er a sasam, ái Konom na aliu pasi. Má ngo kán sasam a káplabin tili kán sápkín, ki ái Káláu na pah palai kán sápkín. ¹⁶ Pasi á ngorer gam keskeskes gama lu aposoi kamu tan sápkín tatalen arliu i gam, má gamák lu sung mul sur gam arliu, suri ái Káláu náks aliu pas gam. Kabin sung káián bos tám nokwan a mon i kán rakrakai mák tapam hut i lain wán til on. ¹⁷ Ái Elaisa a kálámul sár ngoromin i git. A tungai rakrakai mai sung suri ráin ngo koion na hus, má ráin kápate husni bim arwat mai atul má tigán á bet. ¹⁸ Má namur ák bali sung mul suri ráin ngo na hus, má ráin ák husni bim má bos aun táit áng kopkom kaleng mul.

¹⁹⁻²⁰ Má rang buhang, kes mul á támin táit iau ri suri ngo gama hol páptai, a ngoromin. Ngo tekes tili gam ákte han pas alari sál a nokwan má kes ák lam kalengnai uri liu, koner a lam kalengnai kálámul tili angagur án sál erei, na saras pasi tili hiru áklis má kán marán sápkín na pah.

[†] 5:11 Kal 34:6; Iop 1:21-22, 2:10; Sak 103:8 [§] 5:12 Mat 5:34-37 [†] 5:14 Mar 6:13

[¶] 5:15 Mat 17:18-20 [∇] 5:17 1Ka 17:1, 18:1 [∞] 5:18 1Ka 18:42-45 [×] 5:19-20 Kis 10:12; Gal 6:1; 1Pe 4:8